

der kunde antages at være forbundne med Støi, hvorved der altsaa navnlig var tænkt paa saadanne, som udførtes ved Hjælp af Maskiner, skulde være forbudne i Tiden fra Kl. 9—4. Dette var Lovforslagets oprindelige Mening i saa Henseende, og Grunden, hvorfor jeg har foreslaaet at ophæve den Indskrænkning, der efter den tidligere Lovgivning bestod med Hensyn til Markarbejders Foretagelse, er den, at jeg har ment, at man med Hensyn til Arbejdssysler overhovedet ikke kunde gaa længere, end at saadanne Arbejdssysler, som kunne genere Andre, maatte være forbudte, men derimod ikke de Slags Arbejdssysler, som ikke kunne genere Andre, og til saadanne Arbejdssysler maatte jo de fleste Markarbejder, i det Mindste for saa vidt de, som bemærket, ikke ere forbundne med nogen særdeles Støi, henregnes. Jeg har antaget, at der allerede tidligere, nemlig ved Loven af 24de Mai 1854, er gjort et saadant Brud paa det gamle Princip i saa Henseende, at Regjeringens Lovforslag egentlig maa siges kun at føre det samme Princip videre; thi det maa erindres, at allerede ved Loven af 24de Mai 1854 blev det tilladt om Søndagen at foretage alle Arbejdssysler inden Døre, der ikke ere forbundne med Støi. Efter denne Lov af 1854 er der f. Ex. Intet i Veien for, at der kan arbeides paa Værksteder inde i Husene, for saa vidt der hermed ikke er forbundet nogen særegen Støi, og det er jo bekjendt nok, at mangfoldige Haandværk, i hvilke der arbeides paa Værksteder, ikke ere forbundne med nogen saadan Støi, at det kan siges at være generende for Nabolaget. Dette gjælder jo saaledes om Skrædere, Skomagere o. s. v., og der er endvidere mange andre Haandværkere, f. Ex. Sneedkere og Slige, som heller ikke gjøre større Støi ved deres Arbejde, end at det vel kan tillades dem at udføre det. Allerede ved denne Lov af 1854 er man saadeles kommen bort fra den Tanke, at overhovedet alle Arbejdssysler, der ikke kunne undskyldes ved nogen særegen paatrængende Nødvendighed, skulle hvile paa Helligdage, og derimod kommen ind paa det Princip, at, naar Arbejdssysler ikke kunne være generende for Andre, maatte de være tilladte, og det maa være de Paagældendes egen Sag, om de ville arbejde paa Helligdagene eller ei. Det er det samme Princip, som jeg har ment, at der er Anledning til at anvende ogsaa paa Arbejder uden for Husene, idet det forekom mig, at der ikke er nogen særlig Grund til at gjøre nogen Forskjel i saa Henseende. Naar Arbejder uden for Huset ikke ere forbundne med Larm og heller ikke i andre Henseender udføres paa en saa-

dan Maade, at de kunne være forstyrrende for Andre, har jeg ment, at der ingen Betænkelse er ved at tillade dem, idet jeg bestandig gaar ud fra, at det ikke kan være Helligdagslovgivningens Mening at tvinge de Enkelte til at holde Helligdag, men kun at forbyde dem at foretage Noget, der kan være forstyrrende for Andre, der ønske at holde Helligdag. Derfor var altsaa Forslaget oprindelig beregnet paa, at Markarbejder skulde være tilladte. Den Forandring, som Forslaget i den Henseende er undergaaet i det andet Thing, er saa ubetydelig, at jeg ikke har fundet det Umagen værd særlig at lægge Vægt derpaa; thi nu staar det jo saaledes, at de Markarbejder, der foretages paa stædende Maade, ere forbudte i Nærheden af Stæder, hvor der holdes Gudstjeneste, og det synes mig efter Omstændighederne at være tilstrækkeligt. Dertil kommer, at Sagen i det Hele vistnok ikke har nogen særdeles stor Betydning; thi selv den Støi, som disse Agerdykningsmaskiner forarsage, er jo ikke meget stor, og det er vel ogsaa en Sjældenhed, at disse Arbejder foretages saa nær ved beboede Stæder, at det kan have nogen Indvirkning for de Personer, som ønske at tilbringe deres Søndage i Stilhed.

Ordføreren (Ryser): Efter at den høitærede Justitsminister har erklæret, at han ikke vil modsætte sig Lovforslaget Nr. 6, har jeg det bedste Haab for det. Jeg anser Afstemningen derover for den vigtigste af dem, der forestaa, væsentligst fordi jeg tror, at paa Udsaldet deraf vil for en stor Del Lovforslagets Skæbne i det Hele taget bero. Jeg har ogsaa Haab om, at Forsamlingen vil slutte sig til dette Forslag, fordi der ikke er rejst andre Indvendinger derimod, end Tilfældet er. Den ærede 7de Landstingsmand for 2den Kreds (Schlegel) har vel udtalt sig derimod, men det forekommer mig, at de Forandringer, han stillede i Henseende til offentlige Forsamlings Afholdelse, fyldestgøres af Forslaget, som det foreligger. Det ærede Medlem mente, at Forskjellen mellem Udvalget og ham væsentlig beror paa, at man betragter saadanne Forsamlinger med forskellige Dine. Men det forekommer mig ikke, at man kan udlede dette af selve Forslaget. Det er i det Mindste min Mening, at offentlige Forsamlinger have deres Berettigelse; men jeg mener ogsaa, at Helligdagens Fred har sin Berettigelse. Det kommer an paa at dele lige imellem dem. Det ærede Medlem mente nu, at der ikke ved Forslaget Nr. 6 var delt lige, fordi der vilde mangle den fornødne Tid til Afholdelsen af en offentlig Forsamling, naar dette vedtoges. Et an-